

А.А. Худякова,
аспірант Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та
мистецької освіти
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана
Хмельницького
В.А. Волкова,
науковий керівник, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної
роботи,
соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного
педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ У РОБОТІ З УЧНІВСЬКОЮ МОЛОДДЮ В ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Позашкільні навчальні заклади України виступають в ролі широкодоступних закладів, які створюють комфортні умови для здобуття учнівською молоддю певних знань, умінь і навичок за інтересами, сприяють розвитку, стимулюванню та реалізації їхнього творчого та духовного потенціалу, професійному самовизначенню і допрофесійній, та в деяких випадках і професійній підготовці особистості. Описуючи позашкільний навчально-виховний процес, Г. Пустовіт дотримується саме такої думки, та визначає теорію пізнання методологічною основою побудови позашкільної освіти і виховання [4, с. 2].

О. Пехота в свою чергу зазначає, що навчально-виховний процес має виконувати дві важливі функції : функцію підготовки до самостійного оволодіння знаннями і функцію формування вміння використовувати набуті знання як життєві компетентності [2, с. 8].

Низка дослідників визначають, що саме проектні технології є одними з найпродуктивніших педагогічних технологій. Проектні технології збагачують та доповнюють традиційний підхід до навчально-виховного процесу. Основою є інтеграція та безпосереднє застосування набутих знань учнівською молоддю під час практичної діяльності.

Проектні технології зорієнтовані на соціальні дії, що дають змогу набути позитивного досвіду і громадянської компетентності; характеризуються наступністю і безперервністю громадянської освіти; ґрунтуються на міжпредметних зв'язках, коли передбачається звернення до різноманітної тематики; мають зв'язок з практичною діяльністю, формування вмінь і навичок щодо участі у справах громади та взаємодії з її представниками; враховують особливості місцевих умов, установа зв'язків із громадою; універсальні до прав людини і до культурного розмаїття.

Залежно від кількості учасників визначають проекти: індивідуальні, групові (2-6 осіб), колективні. Визначаючи типологію проектів залежно від часу, виділяють: короткотривалі, середньої тривалості (до місяця) і довготривалі (кілька місяців). За тематичною спрямованістю є проекти:

мовні, етнографічні, країнознавчі, екологічні, соціологічні, з прав людини тощо. Але більшість із них за своєю сутністю є міждисциплінарними.

Більшість педагогів визначають тип проекту за характером діяльності, що є провідною, і описують такі основні типи проектів : інформаційні, дослідницькі, практичні (практично орієнтовані), ігрові, творчі. До особливої групи відносять 71 телекомунікаційні проекти, через обов'язкове використання телекомунікаційних технологій [4, с. 7].

Проектна діяльність складається з трьох основних етапів: етап передпроектної підготовки, дослідницький етап, етап представлення отриманих результатів.

Впровадження проектної технології в навчальний заклад в кінцевому результаті сприяє створенню інноваційно-розвивального середовища. Основні риси якого :

- мотивація навчальної діяльності учнів;
- набуття знань, умінь і навичок як самостійного, так і колективного пошуку,
- постійна актуалізація їх застосування;
- проблемно-креативна спрямованість;
- формування нового досвіду, розвиток необхідних психологічних якостей;
- інтерактивна організація освітньої діяльності всього колективу закладу;
- орієнтація на особистісний та колективний успіх [1, с. 58].

Отже, значний навчально-виховний потенціал учнівської молоді криється в проектних технологіях в умовах позашкільних навчальних закладів, які створені для самореалізації особистості в суспільстві. Сучасна українська позашкільна освіта потребує варіативних наукового обґрунтованих підходів. Тому, сьогодні в школі дедалі активніше використовується проектна технологія як одна з інноваційних технологій навчально-виховного процесу. Головною рисою проектної технології є процес стимулювання та мотивації учнівського пошуку від поставлення освітніх завдань, отримання нових знань та навичок та практичне застосування їх в процесі вирішення навчальної проблеми з обов'язковим представленням отриманих результатів.

Література

1. Морзе Н. В. Проектна діяльність як засіб формування ІКТ-компетентності учнів/ Н. В. Морзе, О. В. Барна, В. П. Вембер, О. Г. Кузьмінська//Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2014. №3 (51). – С. 52–59.
2. Освітні технології : Навч.-метод. посібник / О. М. Пехота, А. З.Кіктенко, О. М. Любарська та ін.: За ред. О. М. Пехоти. ІС: Вид-во А.С.К., 2003. – 255 с.
3. Пустовіт Г. П. Формування творчої особистості у позашкільних навчальних закладах: теоретичний аспект / Г. П. Пустовіт // Позашкільна освіта і виховання. – 2007. – № 1. – С. 2–8.

4. Тягло О. В. Проектні технології : особливості впровадження у початковій школі / О. В. Тягло, П. В. Цимбал // Початкове навчання та виховання. – Х. : Вид. група «Основа», 2008. № 19–21.